

Notat

Kemikalier
J.nr. MST- 601- 00067
Ref. MOMWE
Den 13. november 2008

Resultater af den 4. partskonference for Rotterdamkonventionen om proceduren for forudgående informeret samtykke for visse farlige kemikalier og pesticider i forbindelse med international handel.

Notatet beskriver de væsentligste resultater af forhandlingerne på Rotterdamkonventionens fjerde partskonference, som fandt sted i Rom den 27. – 31. oktober 2008.

Den fortsatte effektivitet af konventionen i relation til optagelse af nye stoffer

Der kunne ikke opnås konsensus om at optage asbeststoffet krysotil på konventionens bilag III. Bilag III omfatter de stoffer, som er omfattet af proceduren for forudgående informeret samtykke, hvilket indebærer krav om samtykke fra et importland, der ønskes eksporteret til. Heller ikke stoffet endosulfan, der primært bruges som pesticid i varme lande, kunne optages. For begge stoffer er grundene til den manglende konsensus primært økonomiske og delvis politiske. Kun tributyltin kunne optages, et stof som i forvejen er delvis reguleret på globalt plan gennem en konvention om forbud mod anvendelse af skadelige stoffer i antibegroningsmidler til skibe.

For endosulfans vedkommende blev der også stillet spørgsmål til mere principielle fortolkninger af kriterierne for, at et stof kan komme i betragtning til optagelse på bilag III. Det drejer sig om fortolkning af begrebet "bevidst misbrug". Ifølge konventionen kan national regulering baseret på "bevidst misbrug" af et stof eller pesticid ikke godkendes som basis for regulering af et stof, hvis man ønsker det optaget på bilag III. Oprindeligt var "bevidst misbrug" kun tænkt som brug ved selvmord eller til et andet formål end tiltænkt. Problemet er, at producenter og nogle lande, som ikke ønsker stoffer optaget under konventionen, ønsker det tolket som manglende efterlevelse af den brugsvejledning, der er anført på emballagen. Dette ville reelt afskære mange u-lande fra at nominere stoffer, da de ofte forbyder stoffer, fordi befolkningen ikke håndterer dem efter forskrifterne af forskellige årsager, f.eks. på grund af manglende tilgængelighed af, eller praktiske aspekter ved, sikkerhedsudstyr.

I lyset af den manglende konsensus, som i vid udstrækning var forudset, drøftede man, hvordan man i fremtiden skal håndtere lignende sager om manglende optagelse af stoffer, som er anbefalet til optagelse af konventionens tekniske komité. Det lykkedes ikke at nå til enighed om en vej frem, hvilket udløste frustration blandt det store flertal af lande, som ønskede stofferne optaget.

EU-landene var på forhånd blevet enige om, at såfremt der ikke kunne opnås enighed om optagelse af alle stofferne, ville EU på frivillig basis bruge konventionens procedurer på de stoffer, der ikke kunne optages. Under den afsluttende session af mødet fremførte EU derfor en deklARATION, der bl.a. tilkendegav dette. EU opfordrede endvidere andre lande til at tilslutte sig deklARATIONEN, hvilket mange tilkendegav, at de ville.

Overholdelsesmekanisme for konventionen (compliance mechanism)

Forhandlingerne om etablering af en overholdelsesmekanisme kunne ikke afsluttes, først og fremmest fordi der var stor splittelse mellem parterne om, hvem der skal have mulighed for at indbringe sager for den overholdelseskomité, som skal ned-

sættes til at vurdere og behandle sager om manglende overholdelse af konventionen.

U-landene, Kina og de Sydamerikanske lande var stærkt imod, at konventionssekretariatet får mulighed for at indbringe sager. Da Rotterdamkonventionen ikke har en finansiel mekanisme – en fond der kan støtte implementering i u-lande - opfatter u-landene sekretariatet som det sted de kan få kapacitetsopbygning og hjælp. De opfatter derimod overholdelsesmekanismen som et organ der "straffer" lande, der ikke kan overholde deres forpligtelser, til trods for, at det i tekstudkastets indledende afsnit understreges, at den primært skal hjælpe sådanne lande. U-landene mener, at det vil påvirke sekretariatets neutralitet negativt, hvis det kan indbringe sager til overholdelseskomitéen.

Modsat mener EU og flere vestlige lande, at det er meget vigtigt, at sekretariatet får mulighed for at indbringe sager. Det skyldes, at erfaringer fra andre konventioner viser, at det især er sekretariatet, som bliver opmærksom på manglende overholdelse, og i praksis tages sager simpelthen ikke tages op, hvis ikke sekretariatet har en rolle. Et yderligere aspekt er, at en sådan rolle for sekretariatet ønskes etableret under Stockholmkonventionen om POP-stoffer, hvis partskonference skal forhandle om en overholdelsesmekanisme i maj 2009. Her vurderes en rolle for sekretariatet at være endnu vigtigere. Det er vurderingen, at etablering af en mekanisme uden en rolle for sekretariatet i regi af Rotterdamkonventionen kunne få negativ afsmittende effekt på forhandlingerne under Stockholmkonventionen. Det blev besluttet, at forhandlingerne fortsætter på den næste partskonference i 2011.

Synergier – fremme af samarbejde og koordination mellem Stockholm-, Rotterdam- og Baselkonventionen.

En arbejdsgruppe, med repræsentanter fra Rotterdamkonventionen, Stockholmkonventionen om POP-stoffer og Baselkonventionen om affald, havde udarbejdet en samlet pakke af anbefalinger om fremme af samarbejde og koordination mellem konventionerne, som var lagt frem til vedtagelse på partskonferencen. Anbefalingerne vedrører både den organisatoriske opbygning af sekretariaterne og konkrete muligheder for samarbejde i implementeringen af konventionerne. Baselkonventionens partskonference vedtog pakken af anbefalinger i juni 2008.

Rotterdamkonventionens partskonference godkendte ligeledes anbefalingerne. Det udestår nu kun, at Stockholmkonventionens næste partskonference i maj 2009 godkender anbefalingerne. Sker det, vil anbefalingerne blive ført ud i livet.

Praktisk implementering af konventionen

Der blev truffet en beslutning om en bedre prioritering af sekretariatets assistance og anden assistance til u-landene under konventionen. Assistanzen skal i fremtiden i højere grad fokusere på de områder, der har betydning for såvel de enkelte lande som konventionens implementering og effektivitet som sådan.